

56ste vergadering

Dinsdag 3 april 2007

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Verbeet

Tegenwoordig zijn 148 leden, te weten:

Abel, Agema, Anker, Aptroot, Arib, Atsma, Azough, Van Baalen, Van Beek, Besselink, Bilder, Biskop, Blanksma-van den Heuvel, Blok, Blom, Van Bochove, Boekestijn, Van Bommel, Bosma, Bouchibti, Bouwmeester, Brinkman, Ten Broeke, Van der Burg, Van de Camp, Çörüz, Cramer, Crone, Van Dam, Depla, Dezentjé Hamming, Dibi, Tony van Dijck, Jasper van Dijk, Van Dijken, Dijsselbloem, Duyvendak, Eijssink, Ferrier, Fritsma, Van Geel, Van Gennip, Van Gent, Gerkens, Van Gerven, Gesthuizen, Van Gijlswijk, Gill'ard, Graus, Griffith, Van Haersma Buma, Halsema, Van der Ham, Hamer, Haverkamp, Heerts, Heijnen, Hessels, Van Heugten, Van Hijum, Ten Hoopen, Irrgang, Jacobi, Jager, Jansen, Joldersma, Jonker, Kalma, Kamp, Kant, Karabulut, Knops, Koopmans, Koppejan, Jules Kortenhorst, Roland Kortenhorst, Koşer Kaya, Kraneveldt-van der Veen, De Krom, Kuiken, Langkamp, Leerdam, Van Leeuwen, Leijten, Lempens, Luijben, Madlener, Marijnissen, Mastwijk, Van Miltenburg, Neppérus, De Nerée tot Babberich, Nicolai, Omtzigt, Ormel, Ortega-Martijn, Ouwehand, De Pater-van der Meer, Pechtold, Peters, Polderman, Poppe, Van Raak, Remkes, Roefs, Roemer, De Rooij, De Roon, De Rouwe, Rutte, Samsom, Schermers, Schinkelshoek, Schippers, Schreijer-Pierik, Slob, Smeets, Snijder-Hazelhoff, Spekman, Spiess, Van der Staaij, Sterk, Tang, Teeven, Thieme, Tichelaar, Van Toorenborg, Ulenbelt, Van der Veen, Van Velzen, Vendrik, Verbeet, Verdonk, Vermeij, Vietsch, Van der Vlies, Voordewind, Vos, Jan de Vries, Van Vroonhoven-Kok, Weekers, Wiegman-van Meppelen Scheppink, Wilders, Willemse-van der Ploeg, De Wit, Wolbert, Wolfsen en Zijlstra,

en de heer Hirsch Ballin, minister van Justitie, mevrouw Ter Horst, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw Van der Hoeven, minister van Economische Zaken, de heer Donner, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Vogelaar, minister voor Wonen, Wijken en Integratie, mevrouw Van Bijsterveld-Vliegenthart, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, en de heer Aboutaleb, staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat het lid Waalkens zich heeft afgemeld.

Deze mededeling wordt voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ontvangen brieven en wetsvoorstellen staan op een lijst die op de tafel van de griffier ligt. Op die lijst staan voorstellen over hoe de Kamer deze stukken kan gaan behandelen. Als aan het einde van de vergadering geen bezwaar is gemaakt tegen deze voorstellen, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Aan de orde is **het mondelinge vragenuur**, overeenkomstig artikel 136 van het Reglement van Orde.

Vragen van het lid Brinkman aan de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over **de aanslag op de extra beveiligde rechtbank in Osdorp (Amsterdam) op maandag 2 april 2007**.

□

De heer **Brinkman** (PVV): Voorzitter. Er is in Nederland een raketaanval van de maffia geweest op een rechtbank. Hoe is dit toch mogelijk? Ik kan het u wel vertellen. De desbetreffende beveiligde rechtbank is gewoon een industriepandje midden op een industrieterrein en op loopafstand van een woonwijk. De extra beveiliging bestaat enkel uit een camera op iedere hoek van het pandje en wat extra gelaagd glas in de ramen. Ik heb het pand zelf wel eens bewaakt; ik kan u vertellen dat die extra bewaking niet veel inhoudt. Het getuigt van schromelijke onderschatting en een behoorlijk portie naïviteit om te denken dat de maffia niets tegen een rechtbank in dit land gaat ondernemen. En dat nog wel in een stad waarin zelfs de krans van de dodenherdenking bij het monument op de Dam dagenlang moet worden bewaakt door de politie. Juist deze stad heeft een raketaanval op de rechtbank op 2 april niet kunnen verhinderen.

Voorzitter, ik ben van mening dat de locatie van de extra beveiligde rechtbank in Osdorp, en ook die in Rotterdam, niet meer van deze tijd zijn. Deze raketaanval is niet alleen een misdrijf, maar schaadt indirect ook het vertrouwen in de rechtsstaat. Is de minister bereid uit te

Brinkman

kijken naar een andere locatie voor een extra beveiligde rechtbank? Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan een voormalige kazerne. Ook nieuwbouw is mogelijk. Is de minister in ieder geval met mij van mening dat de huidige locatie in Sloten, midden op een industrieterrein en op korte afstand van een woonwijk, niet voldoet en dat deze rechtbank moet worden gesloten? Kan de minister mij ten slotte het vertrouwen geven dat er alles aan wordt gedaan om deze belangrijke rechtszaak tegen de landelijke maffia op een veilige en verantwoordelijke manier af te sluiten?

□

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Het is voor iedereen duidelijk dat het buitengewoon ernstig is wat er is gebeurd in de nacht van afgelopen zondag op maandag. Wij moeten aannemen dat de aanval bedoeld was om de rechtsstaat in het ongerede te brengen. Dat is iets dat absoluut niet kan worden aanvaard en geduld. Ook valt het buiten de perken van wat wij op enige manier willen verwachten in dit land. Ik neem aan dat daarover geen verschil van inzicht is tussen de aanwezigen in deze zaal.

Het is goed dat de loop van het recht niet is verstoord, iets dat men bij deze aanslag mogelijk heeft geprobeerd te doen. De zitting is doorgegaan, zij het met vertraging en zij het uiteraard met de nodige onrust.

Het lijkt mij buitengewoon belangrijk dat wij bij de beoordeling van het gebeurde twee zaken heel goed in het oog houden. Voorop moet staan dat de rechtsstaat zich niet uit balans laat brengen. Er moet dus worden doorgegaan met de rechtspleging en met de behandeling van de strafzaken die hier aan de orde zijn. Verder moet uiteraard ook worden gezien welke nieuwe inzichten deze gebeurtenis hebben opgeleverd op het punt van bewaken en beveiligen.

Voorafgaand aan deze zitting hebben herhaaldelijk dreigingsanalyses plaatsgevonden. Daarbij werd de dreiging als "ernstig" ingeschat, maar de waarschijnlijkheid als "gemiddeld". Dat heeft aanleiding gegeven tot een veelheid van maatregelen in de sfeer van beveiligen en bewaken, maar wij moeten constateren dat dit niet heeft voorkomen dat deze aanval op het gebouw heeft plaatsgevonden.

De heer Brinkman verbindt hieraan de vraag of wellicht het gebouw als zodanig ongeschikt is. Het is goed om die vraag te stellen en ik begrijp die heel goed. Het is ook een vraag die degenen die betrokken zijn bij de rechtspleging bij justitie zich hebben gesteld. Op dit moment vindt de zitting doorgang op de locatie die ervoor was gekozen. Uiteraard zijn aanvullende maatregelen genomen ten aanzien van de bewaking aan de buitenkant van het gebouw. Deze zijn ook 's nachts van kracht.

De vervolgvraag of op dit moment moet worden gekozen voor het verplaatsen van de zitting naar een andere locatie is tot op heden met "nee" beantwoord door degenen die daarover gaan. Uiteraard is de voorzitter van de kamer van de rechtbank die de zitting behandelt, bevoegd om te bepalen waar deze plaatsvindt. De Hoofdofficier van justitie heeft een verantwoordelijkheid ten aanzien van de dreigingsanalyse en de inschattingen die daaruit voortvloeien. Tot op heden luidt de conclusie dat de zitting doorgang kan vinden op de daarvoor gekozen plaats.

Ik voeg hieraan toe dat, wanneer daaraan behoefte zou bestaan, een alternatief beschikbaar is. Het is mogelijk om rechtszittingen te houden op de locatie Kamp Zeist. Dat is bekend. De vraag of dit incident aanleiding moet zijn om structureel naar een andere locatie dan het bestaande gebouw in Osdorp te zoeken, zal zeker worden onderzocht. De heer Brinkman gebruikte in zijn vraagstelling de formulering of de bereidheid bestaat om hiernaar te kijken. Het antwoord daarop luidt dus "ja". Uiteraard zal naar aanleiding van het voorval tevens wordt bekeken of het gebouw in Osdorp geschikt is en blijft c.q. kan worden gemaakt of dat gebruik zal moeten worden gemaakt van alternatieven.

In antwoord op de tweede vraag van de heer Brinkman betekent dit niet dat Osdorp moet worden gesloten. Het is mogelijk dat wij, naar gelang de situaties waarmee wij worden geconfronteerd, een nadere schakering moeten aanbrengen in de gebouwen. Het is te vroeg om hierover op dit moment een conclusie te trekken. Uiteraard zal ik de Kamer over de conclusies informeren zodra deze zijn getrokken.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de minister van Binnenlandse Zaken hieraan niets wenst toe te voegen.

De heer **Brinkman** (PVV): Voorzitter. Ik ben blij dat de minister overweegt om bepaalde zittingen in Kamp Zeist te laten plaatsvinden en dat hij deze mogelijkheid laat onderzoeken. Ik ben het niet met hem eens dat de rechtsstaat niet in het geding is geweest. Er is, ook in de pers, veel rumoer hierover geweest. Mensen hebben zich hierover grote zorgen gemaakt. Dat feit alleen vormt naar mijn mening al een aantasting van de rechtsorde.

Ik maak mij zorgen over de bewaking van een dergelijk moeilijk te bewaken gebouw. Ik veronderstel dat deze door de politie moet worden uitgevoerd. Voor de korpsen in Amsterdam en Den Haag, waar veel officiële overheidsgebouwen staan die bewaakt moeten worden, heeft dit een gigantische invloed op de toch al penibele personeelssituatie. Ik hoop dat de minister daarvoor een andere oplossing heeft gevonden, mogelijk in de vorm van bijstand van de Koninklijke Marechaussee.

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Over de precieze aard van de maatregelen die voorafgaand aan de gebeurtenissen in de nacht van zondag en maandag en daarna zijn getroffen, kan en behoort ik geen mededelingen te doen. Dit is eigen aan maatregelen in de sfeer van bewaken en beveiligen. Deze lenen zich niet voor openbare uiteenzettingen. De heer Brinkman zal dat uiteraard begrijpen.

Het leek alsof de heer Brinkman mij over de rechtsstaat wilde citeren, maar dat deed hij uiteindelijk niet. Ik heb niet, zoals hij leek te willen citeren, gezegd dat de rechtsstaat niet in het geding is. Ik heb geen moment twijfel laten bestaan hoe ernstig ik het incident opvat. Ik wil er evenmin een moment twijfel over laten bestaan dat aanvallen op een gerechtsgebouw op een moment dat daar een belangrijke strafprocedure moet worden gevoerd, moet worden geduid als een poging om de rechtsstaat in het ongerede te brengen. Daartegen nemen wij uiteraard duidelijk stelling. Naast bewaken en beveiligen is de allerevidentste manier om hiertegen krachtig stelling te nemen, ervoor te zorgen dat het recht zijn loop zal hebben.

De **voorzitter**: Ik stel vast dat bij geen der leden behoefte bestaat aan het stellen van aanvullende vragen.

Vragen van het lid Zijlstra aan de minister van Economische Zaken over **afwijkingen bij gasmeters en de nadelige gevolgen daarvan voor de energierekening van burgers**.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Een maand geleden ben ik er bij een werkbezoek op geattendeerd dat de Nederlandse gasmeters onnauwkeurig zouden zijn en dat dit niet in het voordeel van de Nederlandse consument zou uitpakken. Deze lijkt structureel te veel voor zijn gasverbruik te betalen. Onze fractie heeft aan Anmar Research Laboratories in Eindhoven gevraagd, een onderzoek hiernaar in te stellen. Uit het rapport van dit bureau blijkt dat de in Nederland gebruikte meters zo'n 5% afwijken, ten nadele van de consument. Dit wordt met name veroorzaakt door temperatuurverschillen; De Telegraaf van afgelopen zaterdag heeft hierover bericht.

Het lijkt er sterk op dat er geld verdiend wordt met de verkoop van lucht. Dat scheelt een gemiddeld huishouden al snel zo'n € 50 per jaar, en dat kan natuurlijk niet. Het gekke is dat dit alles binnen de wettelijke normen valt; gasmeters mogen namelijk een afwijking van meer dan 7% hebben. Het is natuurlijk te gek voor woorden dat wij in het begin van de 21ste eeuw met dit soort apparatuur werken en dat wij dit soort afwijkingen normaal vinden. En nog gekker is het dat ons gebleken is dat het temperatuureffect niet wordt betrokken bij de besprekingen over de richtlijnen voor de nieuwe, slimme meters. Dit betekent dat deze nieuwe meters niet echt slim zullen zijn.

Dit leidt ons tot de volgende vragen. Is de minister bereid om de DTe een diepgaand onderzoek te laten instellen waarbij het effect van temperatuurverschillen nadrukkelijk wordt betrokken? Waarom worden deze effecten tot op heden niet betrokken bij de genoemde besprekingen? En is de minister bereid om ervoor te zorgen dat dit vanaf nu wel zal gebeuren? Is de minister, als het nadere onderzoek van de DTe de juistheid van onze bevindingen bevestigt, bereid om alle mogelijke middelen, inclusief wetgeving, in te zetten om versneld echt slimme meters te kunnen inzetten?

Tot slot een anekdote. In de Encyclopedie of astounding facts uit 1889 werd al geadviseerd om de gasmeter buitenshuis te plaatsen "om te voorkomen dat u te veel voor uw gas moet betalen". Ik hoop dat de minister nu, in 2007, aan deze praktijk snel een einde wil maken.

Minister **Van der Hoeven**: Voorzitter. Ik heb het ook in De Telegraaf gelezen, maar ik beschikte niet over de informatie die de heer Zijlstra nu noemt, het rapport dat in opdracht van zijn partij is gemaakt. Ik heb dit rapport niet, maar ik ga ervan uit dat de informatie gewoon klopt. Het gaat om serieuze aantijgingen over het technisch functioneren van gasmeters en om de vraag of de consument financieel wordt benadeeld. Het is waar, gas heeft een groter volume bij een hogere temperatuur. Dit is allang bekend en er is dan ook niet voor niets in de regelgeving opgenomen dat gas een aflevertemperatuur

van 7 graden moet hebben. Dit is laatstelijk nog bevestigd in 2001, dus echt niet zo vreselijk lang geleden. In feite is er op deze manier een temperatuurcorrectie aan te brengen; zo gaat het nu. Overigens is het verschil kleiner dan de heer Zijlstra suggereert, omdat gas om technische redenen met overdruk wordt geleverd, zodat er weer wat meer geleverd wordt dan wat de meter aangeeft. Maar het is logisch dat de heer Zijlstra de vraag stelt of de consument niet te veel betaalt.

De eerste vraag is of ik bereid ben om de DTe een onderzoek te laten doen naar de temperatuureffecten. Ik heb op dit moment geen indicaties dat er een te grote marge in rekening wordt gebracht, maar ik zal de DTe zeker ook hiernaar laten kijken. Ik vind dat van belang, ook om te weten hoe het precies zit. Stel dat onredelijke marges worden gehanteerd, dan kan de DTe het bedrijf in kwestie opleggen dat de tarieven omlaag moeten. Dat kan, want het is een vangnetregulering.

De tweede vraag ging over de slimme meters. Wij gaan inderdaad die slimme meter introduceren. De vraag is vervolgens hoe je dat effect kunt meenemen in de introductie van de slimme meters. Het klopt dat het op dit moment niet is gebeurd. Ik zeg graag toe dat in die gesprekken een extra functionaliteit, de temperatuurcorrectie op de individuele meter, wordt meegenomen.

De derde vraag betrof de snelheid van de invoering van de slimme meters. Daar zijn wij zelf bij en daar is de Kamer ook bij. Daarvoor is wetgeving nodig. De bedoeling is dat die wetgeving deze zomer naar de Kamer gaat. Op dat moment kunnen wij ook spreken over de eisen die worden gesteld aan het uithollen van die slimme meters. Dat doen wij niet, dat doet de sector zelf. Dat is het moment om dit punt aan de orde te stellen en er nadere afspraken over te maken.

De heer **Zijlstra** (VVD): Voorzitter. Ik dank de minister voor de ruimhartige toezeggingen over het onderzoek van de DTe en het meenemen van de temperatuureffecten bij de NTE-besprekingen. De invoering van de wetgeving voor de slimme meter is wat ons betreft het moment om erover te praten.

Minister **Van der Hoeven**: Dan spreken wij over het wetsvoorstel, over alle eisen en de termijnen die toegevoegd kunnen worden.

De heer **Zijlstra** (VVD): Dan over die 7 graden. Natuurlijk is overdruk compenserend, maar is de minister zich bewust van het feit dat in het onderzoek dat wij overigens reeds aan de DTe hebben verstrekt, bij de ingang van de meters een maximale temperatuurafwijking van de kamertemperatuur van 3 graden is gemeten? Is zij zich ervan bewust dat de 7 graden temperatuur die door de energiebedrijven wordt gerekend ten opzichte van de feitelijke aflevertemperatuur van zo'n 19 graden, voor een heel grote afwijking zorgt ten nadele van de consument? Hoe denkt de minister daarmee om te gaan?

Minister **Van der Hoeven**: Bij die afwijking hebben wij natuurlijk te maken met specifieke situaties waarin een meter kan staan. Het gaat mij te ver om te zeggen dat het overal voorkomt, omdat dit in een aantal gevallen zal voorkomen, en dat je spreekt over een probleem van 350 mln. Maar zoals ik zojuist al heb aangegeven, vooral bij het onderzoek van de DTe, ik wil inderdaad niet dat de